

TURNUSVÁLTÁS

Nyaraló a Balaton déli partján

Hála olyan elkötelezett fiatal kutatóknak, mint Wettstein Domonkos, illetve a Lechner Tudásközpont munkatársai, egyre több tudományos igényű publikáció jelenik meg a Balaton 20. századi építészetéről. Külön üdvözlendő, hogy ezek között szép számmal akad olyan, ami a nyaralótervezésre, ezen belül is a déli part nyaralóira fókuszál. Délen ugyanis a valódi értékek nem látványosak, elvesznek a közepszerűség, ócskaság tömegében. Délen a jó építészet, fokozott kisugárzással bír.

Szöveg: MARTINKÓ JÓZSEF | Fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS
Építészet: TÓTH PROJECT – TÓTH LÁSZLÓ, PAPP LÁSZLÓ, SCHALLING FRIGYES, NÉMETH LÁSZLÓ

◀ Zártág és monokróm kompozíció az érkezési oldal és az oldalkert felől.

A szürke szín finoman jelzi a nappali-konyha-étkező „dupla” belmagasságát. A napozóterasz teteje felett a bevilágító üvegsávja látszik.

Szemben az északi parti kistrégiók mikroiden-titásaihoz, délen sokkal vegyesebb, gyakran gyökér-telen üdülőövezetek alakultak ki évtizedek alatt és alakulnak át az elmúlt években. Felületes szemlé-lő számára ezek az övezetek végzetesen elegyesek, máig elenyészőnek tűnik azon épületek száma, amik viszonyítási alapot adhatnak a legfrissebb tervezői törekvések számára. Itt délen a tömegesség maga alá gyűri a minőséget. Már csak ezért is fontos jó példákat bemutatni, illetve odafigyelni a déli partot érintő történeti kutatások eredményeire, mert évtize-des távlatban megtalálható jó pár olyan alkotás, ami kortárs nézőpontból mára veretessé és izgalmassá nemesedett. Elfelejtett tervezői életpályákat fedez-nek újra fel a kutatók, elveszett, lebontott, lerom-lott villák, nyaralók archív képei váltanak ki egy-öntetű lelkesedést a közösségi hálón végigfutva.

Másfelől nem felejthető el az sem, hogy új igé-nyek, elvárások fogalmazódnak meg megbízói oldalról. Megváltozott az értékrend, a turizmus igény szintje, a pénz értéke. A következő oldala-kon bemutatkozó nyaraló ennek a legfrissebb hul-lámnak az egyik figyelemereméltó képviselője, ami magas szinten képes reprezentálni az elvárható igé-nyek változására adott tisztességes szakmai válaszo-kat. Emlékeim szerint Tóth László építész és a Tóth

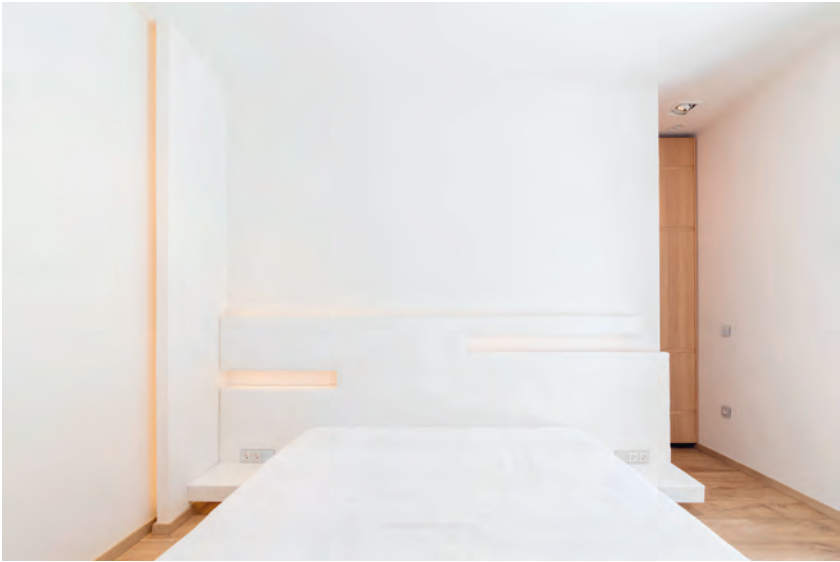
Project tervezőiroda munkatársai egy apró fapa-vilonnal, csodás és okosan szerkesztett kisalföldi tóparti nyaralóval debütált az Octogon 2014/7-es lapszámában. Az elmúlt három évben az építész-től majd féltucat villát közöltünk, ami jól reprezen-tálta a stúdió szerkesztési elveinek finomodását, az alkotók termékenységet, stílárís következetes-ségét. Nehezünkre esik kissé a stílus szó használá-ta, de Tóthéknál a zártság és nyitottság, a kubatúra összemetsződéseinek, belső arányainak rendsze-re mégis képvisel egyfajta védjeggyé váló egyedi-séget. Ez az építészet hisz a klasszikus modern-izmus variáció-, permutáció-elvében. Síkokban,

< A beépített konyhabútor sarka mellett elnézve jól látható a bejárati ajtó mögötti érkezési zóna légiessége, szinte elárasztja a természetes fény.

✓ Szépen kidolgozott, letisztult belsőépítészeti részlet a hálósobában.

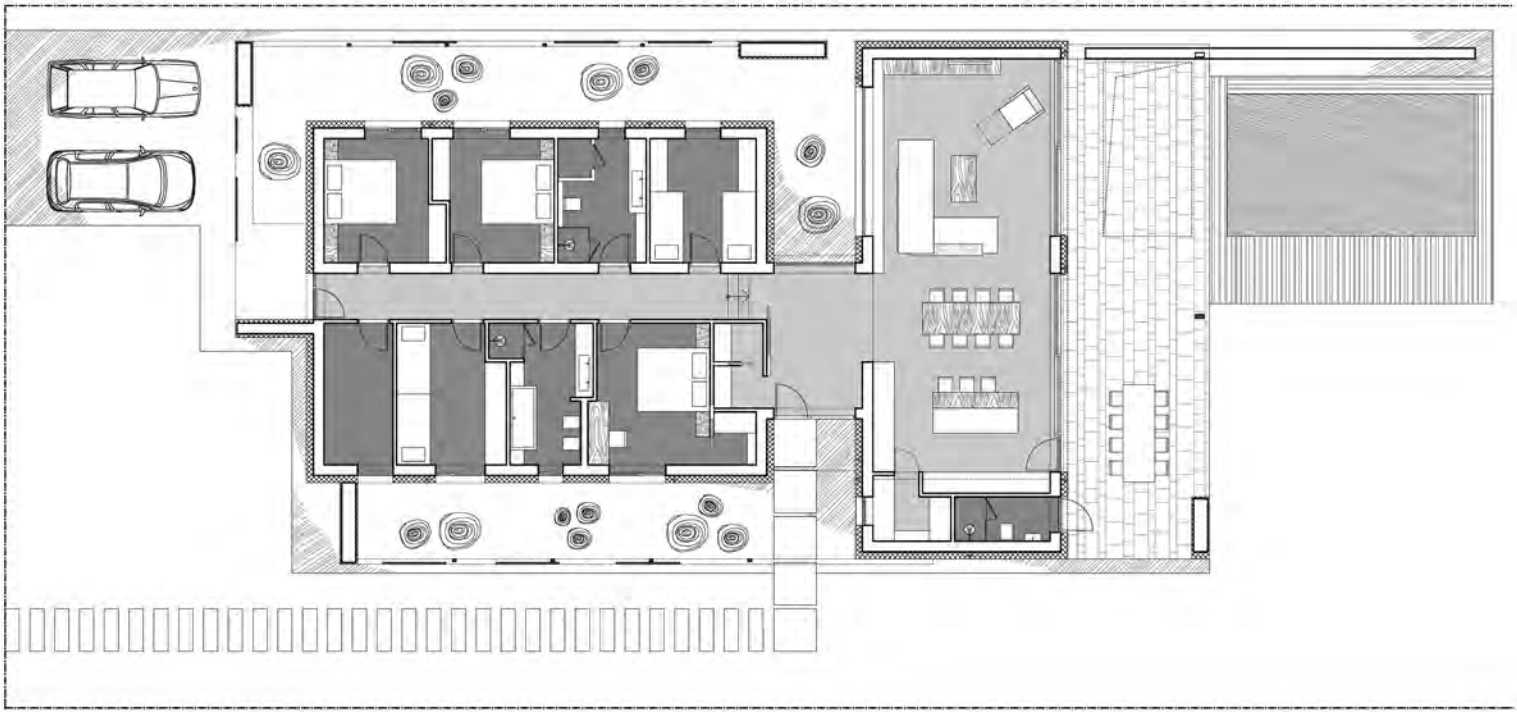
✓ A bejárati ajtó mögötti érkezési zóna kapcsolja össze a nyaraló két fő tömegét, funkcionális egységet. Itt a szintugrás, lépcsőzés mellett az áttörtség, átlátások dominálnak.

Konyha, étkező, nappali sávja a „dupla” belmagasságú belső térben.

merőlegesekben és a letisztult logikában, tiszta térsorokban hisz. Példás minimalizmus, sűrítés ez, ami jól alkalmazható szinte a léptéktől, helyszíntől, terepadottságtól függetlenül. Ott jártunkkor az építész legfrissebb projektjeinek látványterveit mutatja tabletjén, miközben arról beszél mekkora könnyebbséget jelent nekik tervezői szempontból, hogy aki hozzájuk jön megrendelőként, aki őket keresi, azok pontosan tudják mire számíthatnak. A referenciák pontos képet adnak arról, hogy ez az iroda miben hisz, milyen értékeket vall.

Ez a déli parti frissen elkészült nyaraló is jól illeszkedik az iroda tervezői értékszemléletébe. Szinte szertartásosan kemény, zárt utcai homlokzat fogadja az érkezőt, hogy végül az oldalkertből egy olyan pontra kerüljön a bejárati ajtó, ami a földszintes épület két fő tömegének kapcsolódási pontjának tekinthető. A kerttel-napozóterasszal-medencével érintkező, nagyszabású, dupla belmagasságú nappali-étkező-konyha tömegére merőleges

< Minden elképzelhető igényt kielégítő fürdőhelyiség.

✓ Az oldalkert felőli bejárat részlete

> Az alkonyati képen látszik, hogy egy kiszolgáló pavilon és egy pengefal keretezi a medencét, ami intimitást és védettséget biztosít a pihenni vágyóknak.

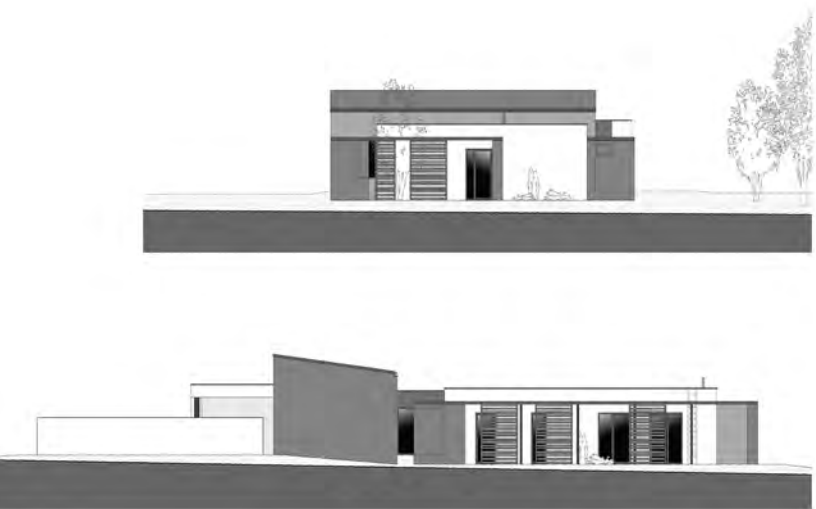
✓ Noha alkonyi fényben mutatjuk be, de ezen a képen jól látható a teraszt fedő tető nyitható-zárható áttörése.

létre, és ahová sávablakos „felülvilágító” is került. Így a természetes fény nem pusztán a napozóterasz felől, az eltolható üveg függönyfalon keresztül jut a nappaliba, hanem felülről is. Ezek az egymásból kihúzott kubusok időnként eltérő színezést is kapnak: a meghatározóan fehérre vakolt tömegből grafit szürke idom emelkedik ki. Több Tóth Project terven is látható ez

a monokróm, kontrasztos színezés, ami képes a különféle síkok, tiszta formák egymáshoz képest létrejövő viszonyait értelmezni, láthatóvá tenni. Tóth László építész vezetésével az iroda ritka termékeny korszakot él át, aminek kulcsa egyfajta kiértelmezett vízió, összeszedett szerkesztési módszer, racionalitás és letisztult kompozíciós elv. Ez az út még igen hosszú lehet, részünkről várjuk következő állomást.

Építész:
TÓTH PROJECT ÉPÍTÉSZIRODA:
TÓTH LÁSZLÓ, PAPP LÁSZLÓ,
SCHALLING FRIGYES, NÉMETH LÁSZLÓ
Belsőépítész:
GAÁL GERGELY
Statika:
PUKLER ANTAL

tengellyel kapcsolódik a középfolysós, hálózobás épületrész. Ez a bejárat zóna többszörösen áttört, természetes fénnel elárasztott terület. Minden részlet kézenfekvő és arányos, noha a lépték talán túlnő a hagyományos nyaralók léptékén, de nem érezzük mégsem túlzásnak, pazarlónak az egészet. Az oldalkert a hosszanti tömeg másik oldalán is figyelemreméltó főképpen, ha a nappaliból visszanyúlva átnézünk azon az ablakon, ami egy kis belső kertbőlre, beszögellésre nyílik. Amolyan félátrium ez – ha létezik egyáltalán ez a megfogalmazás. Szó volt arról, hogy a nappaliban finom szintugrás épült ki, ami kívülről szinte láthatatlan módon, a lapostető finom kiemelésével jött

